

Warszawa, 28 lutego 2025 r.
KRASP/59/2025Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii SejmuWYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.29.2025
Data wpływu 03.03.2025

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo nr SPS-III.020.29.2025 z 6 lutego 2025 r., uprzejmie informuję, że Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich dokładnie przeanalizowała rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o rynku mocy oraz niektórych innych ustaw.

Poniżej KRASP przedstawia istotę projektu oraz najważniejsze argumenty, przemawiające za jego poparciem.

1. Istota projektu ustawy dotyczącego wprowadzenia aukcji dogrywkowych jako nowego mechanizmu mającego na celu uzupełnienie rynku mocy i zapewnienie długoterminowego bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy określa organizację rynku mocy oraz zasady świadczenia usługi pozostawania w gotowości do dostarczania mocy elektrycznej do systemu elektroenergetycznego i dostarczania tej mocy do systemu w okresach zagrożenia. Wskazuje się na cel regulacji, którym jest zapewnienie średnioterminowego i długoterminowego bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej do odbiorców końcowych. Ma się to odbywać w sposób efektywny kosztowo, niedyskryminacyjny i zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Zasady świadczenia usługi pozostawania w gotowości do dostarczania mocy elektrycznej uregulowano w ustawie: wykonanie obowiązku mocowego, wynagrodzenie za wykonanie obowiązku mocowego i proces rozliczeń oraz opłata mocowa.

Ustawą z 24 stycznia 2025 r. o zmianie ustawy o rynku mocy wprowadzono mechanizm aukcji uzupełniających w ramach obecnego mechanizmu rynku mocy. Aukcje przewidziane ustawą będą przeprowadzane na cztery okresy dostaw: w 2025 r. (aukcja półroczna) w okresie od 1 lipca do 31 grudnia oraz w latach 2026–2028 (aukcje roczne) w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia. Aukcje uzupełniające zostaną przeprowadzone po zakończeniu aukcji dodatkowych rynku mocy, tzn. z wyprzedzeniem krótszym niż rok względem momentu rozpoczęcia trwania obowiązku mocowego.

Opiniowany projekt kolejnej zmiany ustawy wprowadza dodatkowy mechanizm zabezpieczający ciągłość dostaw energii w postaci aukcji dogrywkowych. Mają być organizowane w przypadku, gdy po przeprowadzeniu aukcji głównej na dany rok dostaw nie zostanie rozwiązany problem z

Biuro KRASP

Uniwersytet Warszawski

ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa

tel.: 22 55 20 352

biuro@krasp.org.pl | www.krasp.org.pl

Przewodnicząca KRASP

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska

Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM)

president@krasp.org.pl

wystarczalnością zasobów wytwórczych i zostanie to potwierdzone i uzasadnione przez operatora systemu przesyłowego. Aukcje dogrywkowe na rynku mocy będą mogły zostać przeprowadzone na rok dostaw 2029 oraz na rok dostaw 2030. Do udziału w nich będą uprawnione te same podmioty, które mogą wziąć udział w aukcjach głównych. Możliwa będzie jednak zmiana parametrów, zwłaszcza zaś korekcyjnych współczynników dyspozycyjności. Będą one ogłaszane na drodze rozporządzenia ministra właściwego ds. energii.

Opiniowany projekt Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie parametrów aukcji dogrywkowej dla roku dostaw 2029 oraz parametrów aukcji wstępnej do tej aukcji, stanowi ustawowe zobowiązanie regulacyjne.

Z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego państwa najistotniejszym elementem jest tzw. ciągłość dostaw energii elektrycznej. W kontekście zaopatrzenia w energię elektryczną jako bezpieczeństwo energetyczne rozumie się przede wszystkim bezpieczeństwo dostaw. W prawie polskim oznacza ono zdolność systemu elektroenergetycznego do zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej oraz równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię. Istnieje kilka czynników warunkujących bezpieczeństwo dostaw, jednak w pierwszej kolejności zależy ono od dostępności źródeł wytwarzania energii elektrycznej w wielkości umożliwiającej pokrycie zapotrzebowania na moc i energię, innymi słowy od wystarczalności mocy wytwórczych. Przerwy w dostawach energii elektrycznej lub niewłaściwa jej jakość powodują w gospodarce wielokrotnie większe straty aniżeli koszt wytworzenia i przesyłu niezbędnej energii. Obecnie nie istnieje technologia, która na masową skalę pozwalałaby energię magazynować. Jednym ze sposobów zapewnienia ciągłości dostaw jest mechanizm pozwalający na utrzymywanie określonego poziomu mocy dyspozycyjnej oraz system planowania strategicznego, powodujący występowanie w systemie tej mocy.

Zmiany w ustawie o rynku mocy niosą konsekwencje dla odbiorców końcowych, zarówno gospodarstw domowych, przedsiębiorstw, podmiotów sektora finansów publicznych. Mechanizm rynku mocy finansowany jest ze specjalnej opłaty doliczanej do rachunków za energię elektryczną. Zwiększenie kosztów funkcjonowania systemu przełoży się na wzrost wysokości tej opłaty. Jednocześnie uznać należy, że stabilniejszy rynek mocy przyczyni się do zmniejszenia ryzyka niedoborów energii, co w dłuższej perspektywie może uchronić odbiorców przed gwałtownymi wzrostami cen prądu wynikającymi z braków w systemie.

2. Najważniejsze zmiany w opiniowanym projekcie

- ✓ Aukcje dogrywkowe – nowy mechanizm umożliwiający przeprowadzenie dodatkowych aukcji w przypadku, gdy aukcja główna nie zapewniła odpowiedniego poziomu mocy dostępnej w systemie.
- ✓ Dostosowanie rynku mocy do wymogów unijnych – projekt uwzględnia nowe regulacje, w tym limity emisji CO₂ oraz ograniczenia dla wysokoemisyjnych źródeł energii.
- ✓ Zmienione zasady rozliczania pomocy publicznej dla sektora MŚP – wydłużenie terminu składania formularzy o przyznanej pomocy do 30 czerwca 2025 r.

Biuro KRASP

Uniwersytet Warszawski

ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa

tel.: 22 55 20 352

biuro@krasp.org.pl | www.krasp.org.pl

Przewodnicząca KRASP

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska

Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM)

president@krasp.org.pl

- ✓ Zmiany w przepisach dotyczących opłaty mocowej – uwzględnienie kosztów wynikających z wprowadzenia aukcji dogrywkowych.

3. Pozytywne aspekty opiniowanego projektu

- ✓ Poprawa bezpieczeństwa dostaw energii – nowe aukcje dogrywkowe mogą zmniejszyć ryzyko niedoboru mocy w systemie elektroenergetycznym.
- ✓ Elastyczność rynku mocy – dodatkowe aukcje pozwolą na korektę wyników aukcji głównych, co zwiększa stabilność systemu.
- ✓ Dostosowanie do regulacji unijnych – projekt jest zgodny z wytycznymi UE w zakresie mechanizmów mocy i emisji CO₂.
- ✓ Korzyści dla MŚP – wydłużenie terminu składania informacji o pomocy publicznej daje firmom więcej czasu na dopełnienie formalności.

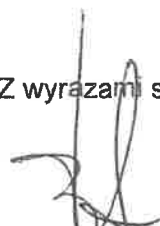
4. Wątpliwości i potencjalne zagrożenia wynikające z wdrożenia opiniowanego projektu

- ✓ Wzrost kosztów energii dla odbiorców końcowych – finansowanie aukcji dogrywkowych odbywa się poprzez opłatę mocową, co może wpłynąć na wzrost rachunków za energię.
- ✓ Krótkie vacatio legis – projekt przewiduje wejście w życie ustawy już po 7 dniach od ogłoszenia, co może być niewystarczające dla operatorów i uczestników rynku do dostosowania się do nowych regulacji.
- ✓ Brak szerokich konsultacji społecznych – ze względu na pilny charakter ustawy, projekt nie przeszedł pełnego procesu konsultacyjnego, co może budzić obawy interesariuszy.
- ✓ Ryzyko nierównych warunków konkurencji – dodatkowe aukcje mogą faworyzować jednostki spełniające określone kryteria, co może wpłynąć na konkurencyjność rynku mocy.

5. Konkluzje

Proponowany projekt ustawy ma istotne znaczenie dla stabilności systemu elektroenergetycznego i bezpieczeństwa dostaw energii. Wprowadzenie aukcji dogrywkowych to rozwiązanie, które może poprawić funkcjonowanie rynku mocy, jednak wiąże się m.in. z ryzykiem wzrostu kosztów dla odbiorców końcowych. Jednak w aktualnej sytuacji, w opinii Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, proponowane rozwiązania wydają się zasadne, a wręcz konieczne.

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
Przewodnicząca KRASP

Biuro KRASP

Uniwersytet Warszawski
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
biuro@krasp.org.pl | www.krasp.org.pl

Przewodnicząca KRASP

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM)
president@krasp.org.pl